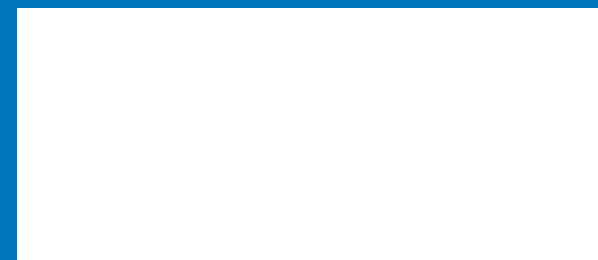

Zasięgnij z wyprzedzeniem informacji o swoich prawach i skontaktuj się z nami!

O kwestie szczegółowe i przypadki indywidualne prosimy pytać w związkach zawodowych lub poradniach projektu Faire Mobilität.

Odpowiedzialnym za projekt jest Zarząd Federalny DGB. Projekt jest realizowany wspólnie z partnerami bfw – Unternehmen für Bildung, Europejskim Stowarzyszeniem do Spraw Migracji Zarobkowej, PCG-PROJECT CONSULT GmbH oraz DGB-Bildungswerk BUND.

Współfinansowane przez:

Bundesministerium
für Arbeit und Soziales

Bundesministerium
für Wirtschaft
und Energie

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

WYPOWIEDZENIE? CO DALEJ!

Faire Mobilität

Poradnie dla pracowników i pracownic z Europy
Środkowej i Wschodniej

www.faire-mobilitaet.de

Poradnia Faire Mobilität Berlin

Telefon: +49 (0) 30 21240549 (niemiecki | polski)
berlin@faire-mobilitaet.de

Poradnia Faire Mobilität Dortmund

Telefon: +49 (0) 231 54507982 (niemiecki | angielski | węgierski)
Telefon: +49 (0) 231 18998786 (niemiecki | angielski | węgierski | rumuński)
Telefon: +49 (0) 231 18998697 (niemiecki | angielski | polski)
Telefon: +49 (0) 231 18998652 (niemiecki | angielski | rumuński)
dortmund@faire-mobilitaet.de

Poradnia Faire Mobilität Frankfurt am Main

Telefon: +49 (0) 69 27297567 (niemiecki | angielski | rumuński)
Telefon: +49 (0) 69 27297566 (niemiecki | angielski | polski)
Telefon: +49 (0) 69 15345231 (niemiecki | angielski | bułgarski)
frankfurt@faire-mobilitaet.de

Poradnia Faire Mobilität Kiel

Telefon: +49 (0) 431 5195167 (niemiecki | angielski | polski)
Telefon: +49 (0) 431 5195168 (niemiecki | angielski | rumuński)
nord@faire-mobilitaet.de

Poradnia Faire Mobilität Mannheim

Telefon: +49 (0) 621 15047014 (niemiecki | angielski | bułgarski)
mannheim@faire-mobilitaet.de

Poradnia Faire Mobilität München

Telefon: +49 (0) 89 51399018 (niemiecki | bułgarski)
Telefon: +49 (0) 89 51242772 (niemiecki | angielski | rumuński)
muenchen@faire-mobilitaet.de

Poradnia Faire Mobilität Oldenburg

Telefon: +49 (0) 441 9249019 (niemiecki | angielski | rumuński)
Telefon: +49 (0) 441 9249012 (niemiecki | angielski | polski)
oldenburg@faire-mobilitaet.de

Poradnia Faire Mobilität Stuttgart

Telefon: +49 (0) 711 12093635 (niemiecki | polski)
Telefon: +49 (0) 711 12093636 (niemiecki | angielski | czeski)
Telefon: +49 (0) 171 1769778 (niemiecki | angielski | chorwacki | serbski)
stuttgart@faire-mobilitaet.de

fair DGB

Arbeitnehmerfreizügigkeit
sozial, gerecht und aktiv

Wypowiedzenie

Reaguj szybko!

BUN VENIT
WELCOME
VÍTÁME VÁS
DOBRE DOŠAN
WITAMY
ÜDVÖZÖLTJÜK
DOBRODOŠLI
WILLKOMMEN

polnisch

Wypowiedzenie – co dalej?

Można się bronić przed nieuzasadnionym lub wadliwym wypowiedzeniem – również w przypadku wypowiedzenia dokonanego w formie ustnej. W tym celu należy wnieść powództwo do sądu pracy. Masz na to jednak tylko 3 tygodnie od dnia otrzymania wypowiedzenia!

Czy wypowiedzenie było dokonane na piśmie czy wypowiedziano Ci umowę ustnie?

Wypowiedzenie dokonane w formie ustnej jest zasadniczo nieskuteczne! W takim przypadku powinieneś zgłosić swoją gotowość do świadczenia pracy w obecności świadków, albo/dodatkowo pisemnie (listownie za potwierdzeniem odbioru)!

Wypowiedzenie dokonane na piśmie powinno odpowiadać określonym wymogom formalnym. Postaraj się o sprawdzenie swojego wypowiedzenia pod względem zgodności z prawem i przechowuj kopertę ze stemplem pocztowym!

Uwaga: Jeżeli nie będziesz się bronić przed wypowiedzeniem dokonanym w formie ustnej, czy również przez SMS lub e-maila i nie wniesiesz powództwa, to wypowiedzenie stanie się prawnie skuteczne.

Czy jest to wypowiedzenie zwykle czy ze skutkiem natychmiastowym?

Wypowiedzenie ze skutkiem natychmiastowym wymaga zwykle ważnego powodu, chociaż nie musi on być podany w wypowiedzeniu. Natomiast w przypadku wypowiedzenia zwykłego obowiązują określone terminy wypowiedzenia. W okresie próbnym są to z reguły 2 tygodnie, później przynajmniej 4 tygodnie (Uwaga: są wyjątki!). Terminy wypowiedzenia uregulowane są w umowie o pracę lub w układzie zbiorowym pracy!

Sprawdź koniecznie swoją umowę o pracę lub obowiązujący układ zbiorowy pracy!

Wypowiedzenie w czasie choroby?

Wypowiedzenie stosunku pracy podczas przebywania na zwolnieniu lekarskim jest w Niemczech dopuszczalne. Jeżeli stosunek pracy ustaje w czasie

trwania niezdolności do pracy, to można wnioskować w kasie chorych o zasiłek chorobowy. Kiedy już wyzdrowiejesz, zgłoś się do urzędu pracy.

Zawsze przesyłaj zwolnienia lekarskie bezzwłocznie do kasy chorych! Poinformuj swoją kasę o chorobie zanim opuścisz Niemcy, w przeciwnym wypadku możesz stracić prawo do zasiłku chorobowego i swoje ubezpieczenie na wypadek choroby!

Kobiety w ciąży obejmuje szczególna ochrona przed wypowiedzeniem. Również w okresie próbnym!

Czy muszę podpisać wypowiedzenie dokonane na piśmie?

Nie ma obowiązku złożenia podpisu na piśmie wypowiadającym stosunek pracy przez pracodawcę, gdyż jest to jednostronna deklaracja zamiaru. Decydującym dla rozpoczęcia biegu terminu wypowiedzenia jest samo doręczenie tego pisma. Wystarczy również, że samo pismo zostanie wrzucone do skrzynki pocztowej pod miejscem zamieszkania.

Uwaga: Często pracodawcy przedkładają pracownikowi umowę rozwiązującą stosunek pracy do podpisania (Aufhebungsvertrag). Umowa ta zawiera obustronną zgodę na rozwiązanie stosunku pracy. Podpisanie tej umowy może oznaczać w praktyce dobrowolne zrzeczenie się określonych roszczeń ze strony pracownika. Podpisz tylko wtedy, gdy zgadzasz się na rozwiązanie stosunku pracy. Upewnij się, że nie stracisz przez to żadnych praw!

Co można zrobić w przypadku otrzymania wypowiedzenia?

Jeżeli pracujesz dłużej, niż 6 miesięcy w jednym zakładzie, w którym jest zatrudnionych więcej niż 10 osób na pełny etat, to podlegasz ustawie o szczególnej ochronie przed skutkami wypowiedzenia. Twój pracodawca potrzebuje wówczas wyjątkowego powodu, by Cię zwolnić z pracy. Jeżeli masz wątpliwości, że istnieje taki powód, możesz wystąpić do sądu. Sąd zbada wówczas czy stosunek pracy zostanie rozwiązany na skutek dokonanego wypowiedzenia. Masz również wówczas możliwość negocjowania z pracodawcą na temat odpłaty w zamian za wyrażenie zgody na rozwiązanie umowy o pracę.

Jeżeli otrzymałeś wypowiedzenie, zwróć się natychmiast do związków zawodowych, adwokata lub do poradni.

Co dalej?

Otrzymałeś wypowiedzenie, a chcesz zostać w Niemczech? W takim wypadku zgłoś się natychmiast (w ciągu 3 dni) do urzędu pracy w celu zarejestrowania się jako osoba poszukująca pracy/bezrobotna. Jeżeli zgłosisz się za późno zasiłek dla bezrobotnych może zostać nałożony okres karencji.

Jeżeli byłeś zatrudniony i składki na ubezpieczenie społeczne w ciągu ostatnich 2 lat były płacone przynajmniej przez 12 miesięcy masz prawo do zasiłku dla bezrobotnych I (ALG I). W innym przypadku możesz złożyć wniosek o przyznanie Ci zasiłku dla bezrobotnych II (ALG II) w JobCenter.

Ważne: Jeżeli otrzymujesz zasiłek dla bezrobotnych masz nadal ubezpieczenie zdrowotne!

Zwróć uwagę na to, czy otrzymałeś ostatnie wynagrodzenie po zakończeniu stosunku pracy w umówionym terminie (np. 15 dnia następnego miesiąca)! Często zdarza się, że pracodawcy nie wypłacają ostatniej pensji lub nie wypłacają jej w całości. Poinformuj poradnię, jeżeli twój pracodawca nie płaci!

Czy jestem jeszcze ubezpieczony?

Jeżeli Twój stosunek pracy został rozwiązany podlegasz ochronie ubezpieczenia zdrowotnego jeszcze przez okres 30 dni. Bedziesz miał nadal ubezpieczenie zdrowotne:

- jeżeli znajdziesz nową pracę,
- jeżeli otrzymujesz zasiłek dla bezrobotnych lub
- jeżeli możesz być ubezpieczony przez partnera/partnerkę.

Jeżeli tak nie jest, musisz się ubezpieczyć „dobrowolnie” (freiwillige Versicherung) i samodzielnie opłacać składki. Kiedy wyjeżdżasz z Niemiec powinieneś wymeldować się ze swojego miejsca zamieszkania i poinformować o tym kasę chorych – w przeciwnym wypadku kasa chorych może nadal żądać składek.

Co należy mi się od mojego pracodawcy?

Po ustaniu stosunku pracy masz prawo do wydania Ci świadectwa pracy i innych dokumentów wydawanych po zakończeniu stosunku pracy (wyrejestrowanie z ubezpieczenia społecznego i wydruk elektronicznego zaświadczenia pracodawcy o wypłaconym pracownikowi w ciągu roku wynagrodzeniu i odprowadzonym od niego podatku od wynagrodzenia). Sprawdź czy nie przysługują ci jeszcze niezaspokojone roszczenia takie jak niewykorzystany urlop roczny, lub niewynagrodzone godziny na koncie czasu pracy (niem.: Arbeitszeitkonto). W razie problemów zwróć się do związku zawodowego lub do poradni.

Sam chciałbym złożyć wypowiedzenie...

Jeżeli dokonane przez Ciebie wypowiedzenie umowy o pracę nie będzie odpowiadało wymogom formalnym może grozić Ci ze strony pracodawcy sankcja pieniężna (kara umowna). Kara ta musi ona być uzgodniona w umowie o pracę a jej maksymalna wysokość nie może przekraczać wysokości Twojego wynagrodzenia miesięcznego brutto. Może się więc zdarzyć, że nie otrzymasz ostatniej pensji lub otrzymasz ją tylko w części.

Aby tego uniknąć:

- Składaj wypowiedzenie zawsze w formie pisemnej, również wtedy, gdy nie masz pisemnej umowy o pracę!
- Zwracaj uwagę na terminy wypowiedzenia!
Ważne: Liczy się data doręczenia pisma pracodawcy.
- Wylicz odpowiednio czas na dostarczenie wypowiedzenia przez pocztę (jako przesyłkę poleconą) lub „zleć” innej osobie osobiste dostarczenie Twojego wypowiedzenia dla pracodawcy! W razie wątpliwości poproś w poradni o pomoc.

Na naszej stronie www.fair-arbeiten.eu znajdziesz więcej informacji po polsku.

Nasza rada: Od pierwszego dnia pracy w Niemczech zostań członkiem związków zawodowych! Nawiąż kontakt z właściwym branżowym związkiem zawodowym. W razie wątpliwości pytaj w poradni. Jeżeli jesteś członkiem związków zawodowych w swoim kraju rodzinnym, zapytaj we właściwym niemieckim związku zawodowym czy Twoje członkostwo zostanie uznane.